

AMBASADA RP W AUSTRII

**PRAKTYCZNY PORADNIK DLA OBYWATELI
POLSKICH PRZYJEŹDZAJĄCYCH DO PRACY W
AUSTRII**

**01.05.2011 - OTWARCIE AUSTRIACKIEGO
RYNKU PRACY**

Wiedeń, luty 2011

1. AUSTRIA. INFORMACJE POSTAWOWE.

2. WJAZD NA TERYTORIUM AUSTRII.

2.1. System prawny

2.2. Informacje praktyczne dla przyjeżdżających

3. PRAWO POBYTOWE.

3.1. Pobyt do trzech miesięcy

3.2. Meldunek

3.3. Pobyt powyżej trzech miesięcy

4. PRACA I PODATKI W AUSTRII.

4.1. Podstawowe zasady prawa pracy

4.2. Praca sezonowa

4.3. Pomoc w sytuacji sporu z pracodawcą

4.4. Opodatkowanie dochodów z pracy w Austrii

4.5. Polsko-austriacka umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania

4.6. Podatek kościelny

4.7. Podatki przy świadczeniu usług

5. ŚWIADCZENIA SOCJALNE.

5.1. Zasiłek rodzinny

5.2. Zasiłek rodzinny wyrównawczy

5.3. Zasiłek dla bezrobotnych

5.4. Zasiłek doraźny

5.5. Świadczenie przedemerytalne

5.6. Zasiłek przejściowy

6. SZCZEPIENIA, SŁUŻBA ZDROWIA.

6.1. Szczepienia

6.2. Ubezpieczenie przy pobytach turystycznych

7. SZKOŁA W AUSTRII.

- 7.1. *Organizacja systemu szkolnictwa*
- 7.2. *Nauczanie języka polskiego w austriackich szkołach państwowych*
- 7.3. *Szkolny Punkt Konsultacyjny*

8. INFORMACJE DLA KIEROWCÓW I POSIADACZY SAMOCHODÓW.

- 8.1. *Obowiązek przerejestrowania samochodu*
- 8.2. *Podstawowe zasady dot. korzystania z samochodu i dróg w Austrii*

9. PRZYDATNE INFORMACJE I ADRESY.

- 9.1. *Przepisy celne*
- 9.2. *Bezpieczeństwo*
- 9.3. *Bezdomność*
- 9.4. *Święta w Austrii*

10. ADRESY POLSKICH PRZEDSTAWICIELSTW DYPLOMATYCZNYCH I KONSULARNYCH W AUSTRII.

Uwaga: Niniejsze opracowanie jest jedynie materiałem informacyjno-promocyjnym i nie ma mocy prawnej. Wydział Konsularny Ambasady RP w Wiedniu nie ponosi odpowiedzialności za skutki decyzji i działań podjętych na podstawie zawartych w nim informacji. Moc wiążącą posiadają jedynie austriackie przepisy w języku niemieckim.

1. AUSTRIA. INFORMACJE POSTAWOWE

Stolica: Wiedeń

Obszar: 83,9 tys. km

Ludność: 8,2 mln (Wiedeń 1,7 mln)

Waluta: euro (EUR)

Republika Austrii jest krajem federalnym, na który składa się 9 krajów związkowych – Wiedeń, Dolna Austria, Górna Austria, Burgenland, Styria, Karyntia, Ziemia Salzburska, Tyrol, Vorarlberg.

Językiem urzędowym jest język niemiecki. Bez podstawowej chociażby znajomości tego języka bardzo trudno funkcjonować zarówno na rynku pracy, jak i w życiu codziennym. Znajomość języka angielskiego nie wystarcza do załatwiania spraw w urzędach.

Najważniejsze telefony alarmowe:

<u>Ogólny telefon alarmowy</u>	<u>112</u>
<u>Policja</u>	<u>133</u>
<u>Pogotowie</u>	<u>144</u>
<u>Straż pożarna</u>	<u>122</u>

2. WJAZD NA TERYTORIUM AUSTRII

Obywatele polscy korzystają z prawa do swobodnego przepływu osób w ramach Unii Europejskiej oraz Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Dokumentem podróży uprawniającym do bezwizowego wjazdu i pobytu do 90 dni (niezależnie od jego celu) na terytorium Austrii jest **paszport lub dowód osobisty**. Przed wyjazdem należy się upewnić, czy dokument jest ważny, w wystarczająco dobrym stanie i czy pozwala na stwierdzenie tożsamości.

2.1. System prawny.

Federalny ustrój Austrii ma istotne praktyczne znaczenie w życiu codziennym. Związany jest z nim podział kompetencji państwa na federalne i krajowe – i tak szereg sfer życia codziennego regulowanych jest nie na poziomie federalnym (ogólnokrajowym) lecz na poziomie przepisów krajów związkowych Austrii co w znacznym stopniu odróżnia go od polskiego systemu prawa. Dotyczy to m.in. służby zdrowia, ubezpieczeń społecznych (poza podstawowymi regulacjami określonymi na poziomie federalnym), szkolnictwa czy policji. Decydując się na osiedlenie w Austrii należy koniecznie mieć to na względzie, ponieważ wynikają z tego często istotne różnice w szczegółowych przepisach prawa regulujących wymienione wyżej sfery. W poszczególnych krajach związkowych działają np. osobne kasy chorych, występują różnice w rodzajach i zasadach przyznawania świadczeń społecznych, czy inaczej ustalane są opłaty za przedszkola.

Przebywając na terytorium Austrii, należy mieć na uwadze, iż w pełni podlega się miejscowym przepisom prawa cywilnego, karnego i administracyjnego oraz podatkowego. Nieświadomość tego może być przyczyną poważnych komplikacji. Obywatel obcy przebywający w Austrii nie tylko ponosi przewidziane tutejszym prawem konsekwencje drobnych wykroczeń lecz także, w przypadku popełnienia czynu karalnego będzie sądzony przed austriackim sądem na podstawie tutejszego prawa, zaś ewentualna karę będzie odbywać w miejscowym więzieniu. Miejscowe przepisy będą miały również zastosowanie w sprawach regulowanych prawem cywilnym – np. w zakresie stosunków pomiędzy rodzicami i dziećmi zamieszkałymi legalnie na terytorium Austrii. W uzasadnionych miejscowym prawem przypadkach austriackie sądy i instytucje mają prawo ingerować w te relacje, o ile stwierdzą zagrożenie dobra dziecka. Fakt, iż rodzice i dziecko są polskimi obywatelami nie odgrywa decydującej roli – kluczowe jest zamieszkiwanie na terytorium Austrii. W skrajnym przypadku możliwe jest np. czasowe ograniczenie przez miejscowy sąd prawa do opieki nad dzieckiem, odebranie dziecka rodzicom i skierowanie go do centrum kryzysowego lub rodziny zastępczej

2.2. Informacje praktyczne dla przyjeżdżających

Austriacy dużą wagę przywiązują do wymagań dobrego tonu. Napotykanym ludzi zwyczajowo wita się

pozdrowieniem *Grüss Gott*, a żegna słowami *Auf Wiedersehen* lub *Auf Wiederschauen*.

Przyjęte jest stosowanie tytułu naukowego lub wskazywanie funkcji danej osoby, zarówno w korespondencji, jak i w rozmowach (czyli mówi się np. Herr Magister Schmidt albo Frau Diplomingenieur Vogel). Przed rozmowami dobrze jest upewnić się, jakie tytuły posiadają i jakie stosują (do jakich są najbardziej przywiązani) przyszli rozmówcy.

3. PRAWO POBYTOWE

3.1. Pobyt do trzech miesięcy

W przypadku pobytu nieprzekraczającego trzech miesięcy obywatele UE uzyskują prawo pobytu w innym państwie członkowskim bez żadnych dodatkowych warunków i formalności poza koniecznością posiadania ważnego dowodu tożsamości lub paszportu. Prawo swobodnego przemieszczania się i pobytu uzyskuje też członek rodziny obywatela UE, niezależnie od jego przynależności państwowej.

Ograniczenia swobodnego przemieszczania się i pobytu mogą mieć miejsce jedynie w przypadkach zagrażających polityce bezpieczeństwa państwa i zdrowiu publicznemu. Nałożony wcześniej zakaz wjazdu do Austrii pozostaje aktualny w stosunku do osób, które wydalono na mocy decyzji sądu.

3.2. Meldunek

Cudzoziemiec obowiązany jest zameldować się w ciągu 3 dni od daty przybycia na terytorium Austrii. Turyści zatrzymujący się w hotelach lub schroniskach mają obowiązek w ciągu 24 godzin zgłosić swój pobyt i zarejestrować się w księgach gości. Organem meldunkowym są urzędy dzielnicowe i gminne. Aby uzyskać zameldowanie, należy wypełnić formularz meldunkowy oraz okazać paszport lub dowód osobisty. Przed wyjazdem z Austrii trzeba się wymeldować. Przepisy przewidują karę grzywny do 726 EUR za niedopełnienie bądź nieterminowe dopełnienie

obowiązku meldunkowego. Nie wnosi się żadnych opłat meldunkowych.

3.3. Pobyty powyżej trzech miesięcy

Zgodnie z wytycznymi o swobodnym przepływie osób w obrębie Unii Europejskiej, obywatele państw UE mają prawo do pobytu na terenie Austrii powyżej 3 miesięcy (osiedlenie się), jeżeli:

1. są zatrudnieni lub prowadzą samodzielną działalność gospodarczą, albo
2. jeżeli mają dla siebie i członków swojej rodziny¹ zapewnione wystarczające środki na utrzymanie i pełne ubezpieczenie zdrowotne, umożliwiające pobyt na terenie Austrii bez konieczności korzystania z austriackich świadczeń socjalnych, albo
3. głównym celem ich pobytu jest zdobywanie wykształcenia, łącznie z nauką zawodu w szkole publicznej lub prawnie uznanej szkole

¹ **Najbliższymi członkami rodziny** (*Familienangehörige*) są - niezależnie od ich obywatelstwa – małżonkowie, dzieci pochodzące z małżeństwa i dzieci pozamałżeńskie (także pasierbowie, pasierbice i dzieci adoptowane), do chwili ukończenia przez nie 21 roku życia, lub powyżej tej granicy, jeżeli pozostają jeszcze na utrzymaniu rodziców, jak również rodzice i teściowie, pod warunkiem zapewnienia im środków na utrzymanie. **Pozostałymi członkami rodziny** (*Angehörige*) są – niezależnie od ich obywatelstwa - np. konkubenci lub inni członkowie rodziny będący i mogący udowodnić ten fakt, w ścisłej zażyłości z osobą przebywającą na terenie Austrii (wspólny meldunek minimum 7 m-cy) oraz pozostający na ich utrzymaniu.

prywatnej, albo kształcenie się na uczelni/w zakładzie naukowym, przy równoczesnym spełnieniu przesłanek wymienionych w punkcie 2.

Potwierdzenie zameldowania/legalności pobytu (Anmeldebescheinigung) i potwierdzenie stałości pobytu (Bescheinigung des Daueraufenthaltes) na terenie Austrii

Wszyscy obywatele wymienionych powyżej krajów (jak również ich najbliżsi i pozostali członkowie rodziny, będący obywatelami Unii Europejskiej) potrzebują, jeżeli przebywają na terenie Austrii **dłużej niż 3 miesiące**, potwierdzenie zameldowania/legalności pobytu - (*Anmeldebescheinigung*). Dokument ten wydawany jest przez Urząd do Spraw Pobytu (*Aufenthaltsbehörde* – MA35). Wniosek o wydanie omawianego zaświadczenia musi być złożony w/w magistracie (MA35) przed upływem **4 miesięcy** od daty zameldowania. Potwierdzenie zameldowania/legalności pobytu (*Anmeldebescheinigung*) jest wystawiane przez Urząd do Spraw Pobytu jeżeli spełnione są, wymienione powyżej przesłanki. (Zgłoszone **do 31.12.2005** w urzędzie meldunkowym stałe miejsce zameldowania i posiadane poświadczenie zameldowania, tzw. *Meldezettel*, uważane jest za równoznaczne z w/w zaświadczeniem, tzn. z *Anmeldebescheinigung*).

Obywatele krajów UE będący w posiadaniu *Anmeldebescheinigung* nabywają **po 5-ciu latach** nieprzerwanego i legalnego pobytu na terenie kraju, niezależnie od dalszego występowania wymaganych przesłanek, prawo do pobytu stałego. Na wniosek i po

sprawdzeniu długości pobytu osoby zainteresowanej w Austrii Urząd do Spraw Pobytu (MA 35) wystawia dla niej niezwłocznie potwierdzenie stałości pobytu (*Bescheinigung des Daueraufenthaltes*).

Wymienione wyżej przesłanki uprawniające do pobytu na terenie Austrii **muszą być spełnione** do chwili nabycia prawa do pobytu stałego. Najbliżsi i pozostali członkowie rodziny zachowują prawo do pobytu na terenie Austrii także w przypadku rozwodu, unieważnienia małżeństwa, śmierci lub stałego wyjazdu za granicę (emigracji) osoby sprowadzającej. Dla zachowania prawa do pobytu na terenie Austrii zaistniałe okoliczności (ustanie właściwości przynależności małżeńskiej lub rodzinnej), jak również brak spełniania wymaganych dla pobytu przesłanek prawnych muszą być zgłoszone Urzędowi do Spraw Pobytu (MA 35) w okresie **do 1-go miesiąca**.

Adres Wiedeńskiego Urzędu do Spraw Pobytu MA35:
<http://www.wien.gv.at/verwaltung/personenwesen/>

W poszczególnych miastach i gminach Austrii wniosek składa się w odpowiednim magistracie lub starostwie (*Bezirkshauptmannschaft*). Przesłanki złożenia wniosku i procedura pozostają takie same.

4. PRACA I PODATKI W AUSTRII

Austria korzysta z prawa do stosowania rozwiązań przejściowych w dostępie do swojego rynku pracy. Otwarcie rynku pracy w Austrii nastąpi z dniem 1 maja 2011 roku i wynika z Traktatów Akcesyjnych o przystąpieniu do Unii Europejskiej Polski i innych krajów w 2004 roku.

Do 30 kwietnia 2011 roku osoby poszukujące pracy muszą same znaleźć pracodawcę, który następnie we właściwym miejscowo urzędzie pracy (AMS) składa wnioski o pozwolenie na zatrudnienie. AMS może wydać pozwolenie na zatrudnienie Polaka, czy innego obywatela nowego kraju członkowskiego UE, jeśli brakuje na dane miejsce pracy kandydata będącego obywatelem Austrii lub obywatela innego, starego kraju członkowskiego Unii Europejskiej. Pozwolenie może być udzielone na okres jednego roku.

Od 1 maja 2011 roku uzyskanie pozwolenia na zatrudnienie obywatela Polski nie będzie potrzebne.

4.1. Podstawowe zasady prawa pracy.

Austriackie prawo pracy składa się z :

- przepisów regulujących umowy o pracę,
- przepisów konstytucji regulujących przepisy prawa pracy,
- przepisów ochronnych prawa pracy.

Podstawową zasadą austriackiego prawa pracy jest zasada równego traktowania. **Zakazana jest dyskryminacja pracowników ze względu na: płeć,**

wiek, pochodzenie narodowe, religię poglądy i przekonania oraz orientację seksualną.

Na źródła austriackiego prawa pracy składają się przepisy ustawodawstwa krajowego oraz przepisy Unii Europejskiej.

Przy doborze źródeł prawa, które mają zastosowanie, obowiązuje zasada wyboru korzystniejszych dla pracownika przepisów prawa pracy. **Oznacza to, że przepisy układów zbiorowych pracy, regulaminów, a także szczególnych indywidualnych umów o pracę mają zastosowanie tylko w przypadku, gdy są one dla pracownika korzystniejsze, niż powszechnie obowiązujące przepisy prawa pracy.**

W Austrii występuje rozróżnienie osób zatrudnionych jako *Angestellte* (tzw. pracownik umysłowy, urzędnik) i *Arbeiter* (tzw. pracownik fizyczny). Również w przypadku tego rozróżnienia obowiązuje zasada równego traktowania obu tych kategorii pracowników. Do kategorii pracowników wykwalifikowanych zaliczani są przede wszystkim pracownicy trudniący się działalnością handlową, działalności niehandlowe z wykształceniem wyższym oraz działalnością kancelaryjną.

W praktyce różnice pomiędzy tymi dwoma kategoriami pracowników stopniowo zacierają się.

Umowa o pracę.

Umowę o pracę można zawrzeć: na okres próbny (zazwyczaj 1 miesiąc), na czas określony lub na czas nieokreślony.

Pracownik powinien otrzymać pisemną umowę o pracę z chwilą podjęcia pracy u danego pracodawcy.

Jeżeli pracownik nie otrzymał umowy na piśmie ma prawo domagać się od pracodawcy pisemnego określenia jego najważniejszych uprawnień i obowiązków wynikających z umowy o pracę, tzw. Kartę Pracy (Dienstzettel).

Karta Pracy jest wydawana bezpłatnie i potwierdza fakt zatrudnienia pracownika u danego pracodawcy. Jeżeli stosunek pracy nie przekracza 1 miesiąca pracodawca nie ma obowiązku wystawienia Karty Pracy. Poświadczenie zatrudnienia musi zawierać następujące informacje:

1. nazwę i adres pracodawcy,
2. imię, nazwisko i adres pracownika,
3. datę rozpoczęcia stosunku pracy, w przypadku umów zawartych na czas określony – datę zakończenia stosunku pracy,
4. okres wypowiedzenia lub termin wypowiedzenia, miejsce świadczenia pracy,
5. zaszeregowanie pracownika w ogólnej strukturze pracodawcy,
6. określenie rodzaju pracy wynikającego z umowy o pracę jaką będzie wykonywał pracownik u danego pracodawcy,
7. wysokość wynagrodzenia i termin płatności wynagrodzenia za pracę,
8. roczny wymiar urlopu wypoczynkowego,
9. uzgodniony dzienny i tygodniowy wymiar czasu pracy.

W interesie pracownika leży jednak domaganie się od pracodawcy pisemnej umowy o pracę, daje ona bowiem

lepszą ochronę prawną i jest lepszym materiałem dowodowym w razie ewentualnego sporu z pracodawcą.

Stosunek pracy i podstawowe obowiązki pracownika.

Stosunek pracy pomiędzy pracownikiem i pracodawcą powstaje, gdy pracownik poddaje swoją gotowość do pracy do dyspozycji pracodawcy i do tego pozostaje pod zwierzchnictwem pracodawcy. **Pracownicy są w ramach nawiązanego stosunku pracy związani ramami miejsca i czasu pracy oraz zobowiązani są wykonywać polecenia pracodawcy.** Z nawiązanego stosunku pracy wynika szereg uprawnień i obowiązków.

Pracownik jest zobowiązany do przestrzegania czasu pracy. Przepisy dotyczące czasu pracy w Austrii uregulowane są w ustawie o czasie pracy. **Normalny czas pracy w Austrii wynosi 8 godzin dziennie i 40 godzin tygodniowo.** Czas przepracowany ponad 40 godzin tygodniowo liczony jest jako nadgodziny. Dla osób zatrudnionych w niepełnym zakresie czasu pracy czas przepracowany powyżej 20 godzin tygodniowo określany jest jako praca dodatkowa, nadobowiązkowa, nie zaś jako nadgodziny.

Elastyczny czas pracy oznacza, że pracownik musi przepracować daną ilość godzin, ale to od niego zależy, którego dnia ile godzin przepracuje; ważne jest aby po zsumowaniu wszystkich przepracowanych godzin ich końcowa liczba zgadzała się z liczbą godzin, jaką pracownik był zobowiązany przepracować. Wprowadzenie elastycznego czasu pracy w danym zakładzie wymaga pisemnego porozumienia zakładowego, a w zakładach, w których nie ma rady

zakładowej, uzgodnienia indywidualnego z każdym zatrudnionym pracownikiem.

Urlopy.

Przepisy dotyczące urlopów w Austrii uregulowane są w ustawie o urlopach. Wymiar urlopu wypoczynkowego wynosi 30 dni rocznie, a w przypadku przepracowania 25 lat pracy – 36 dni w roku. Roszczenie urlopowe powstaje w pierwszych 6 miesiącach powstałego stosunku pracy proporcjonalnie do przepracowanego okresu pracy, po 6 przepracowanych miesiącach powstaje roszczenie do odbioru urlopu w pełnym wymiarze. Pracownicy wykonujący pracę na zmianie nocnej otrzymują dodatkowe dni urlopu.

Urlop macierzyński nad dziećmi do 2 roku życia w Austrii przysługuje zarówno matkom jak i ojcom narodzonych lub adoptowanych dzieci. Jest on regulowany przepisami ustawy o ochronie matek oraz ustawie o podejmowaniu urlopu macierzyńskiego nad dziećmi przez ojców. Rodzice mogą podejmować urlop nad dziećmi przemiennie, ale tylko z podwójną zmianą (czyli maksymalnie 3 części urlopu, minimalny czas trwania jednej części 2 miesiące). W trakcie trwania urlopu macierzyńskiego rodzice są chronieni przed zwolnieniem z pracy i wypowiedzeniem stosunku pracy.

Wypowiedzenie stosunku pracy.

Wypowiedzenie służy zakończeniu stosunku pracy i nie musi być uzasadnione. Zarówno pracodawca jak i pracobiorca mogą rozwiązać umowę o pracę pod warunkiem zachowania terminu wypowiedzenia.

Istnieje także możliwość rozwiązania umowy o pracę za porozumieniem obopólnym stron, w takiej sytuacji nie

obowiązują żadne terminy. Strony za wzajemnym porozumieniem same określają kiedy nastąpi rozwiązanie pomiędzy nimi stosunku pracy.

4.2. Praca sezonowa

Podstawowe prawa polskich pracowników sezonowych w Austrii to prawo do bezwizowego pobytu w celu wykonywania działalności zarobkowej, prawo do zatrudnienia po uzyskaniu odpowiedniego zezwolenia na pracę, prawo do zawarcia umowy o pracę, prawo do wynagrodzenia za wykonaną pracę, prawo do pewnych świadczeń socjalnych związanych z pobytem i pracą oraz prawo do uzyskania bezpłatnej pomocy prawnej w sytuacjach konfliktu z pracodawcą. Zagraniczni pracownicy sezonowi dzielą się na dwie grupy pracownicze zależnie od możliwego czasu wykonywania i charakteru pracy. Pierwszą grupę stanowią osoby pracujące przy zbiorach owoców i warzyw w wymiarze maksymalnie do 6 tygodni rocznie, a drugą osoby pracujące w rolnictwie, leśnictwie, hotelarstwie i gastronomii od 6 do maksymalnie 12 miesięcy. Status prawny pierwszej grupy pracowników sezonowych jest w niektórych punktach słabszy od pozycji prawnej drugiej grupy pracowników.

Prawo do umowy o pracę

Zasadniczo pracownik sezonowy ma prawo do zawarcia pisemnej umowy o pracę na podstawie regulacji zawartych w Ustawie o umowach o pracę bądź - w przypadku pracowników pracujących w rolnictwie - w Ustawie: Prawo pracy dla robotników rolnych. Jednak pracodawcy wykorzystują dopuszczalną prawem pracy

możliwość wystawienia pracownikowi jedynie uproszczonej formy takiej umowy (*Dienstzettel*). Podane są w niej tylko podstawowe zobowiązania pracodawcy i pracobiorcy (zakres czynności, czas pracy, wynagrodzenie, itp.). Zgodnie z prawem uproszczoną formę umowy pracodawcy muszą wystawić wyłącznie dla stosunku pracy dłuższego niż 1 miesiąc. Umowa o pracę na okres krótszy może więc być zawarta w innej formie, nawet w formie ustnych uzgodnień.

W przypadku pracowników zatrudnianych na okres do 6 tygodni przy zbiorach plonów w rolnictwie, najczęściej spotykaną formą zawarcia umowy jest akceptacja własnym podpisem tzw. regulaminu pracy, płacy i pobytu - sporządzonego w języku polskim. Warunki zawarte w regulaminie, w tym warunki pobytu, są najczęściej znane wszystkim przed przyjazdem, albowiem rekrutacja odbywa się w styczniu - lutym. Warto dokładnie je przestudiować, aby później nie być rozczarowanym warunkami płacowymi, czy też samego pobytu. Dotyczy to w szczególności tych polskich pracowników sezonowych, którzy przyjeżdżają do Austrii na krótko, do pracy przy zbiorze warzyw i owoców. Zdarza się, że wyobrażenie o wysokości zarobków nie ma nic wspólnego z faktycznie osiąganymi dochodami, a to z powodu bądź niskiego urodzaju bądź niskiej wydajności pracy własnej. W przypadku pracy "na akord" przy zbiorach umowę można jednostronnie wypowiedzieć z jednodniowym wyprzedzeniem.

Ustawodawca zabezpieczył jednak interes pracodawcy dając mu możliwość domagania się w takiej sytuacji odszkodowania (nagle odejście pracownika uniemożliwia bowiem zbiór plonu w terminie i powoduje jego zmarnowanie). O odszkodowaniu powinien zdecydować

sąd pracy, w praktyce jednak pracodawca często potrąca sobie pewną kwotę z należnego wynagrodzenia odchodzącego nagle pracownika. W przypadku pozostałych pracowników sezonowych czyli pracujących dłużej niż 6 tygodni, termin wypowiedzenia umowy wynosi 1 miesiąc.

Prawo do wynagrodzenia

W Austrii nie ma ustawowo określonej płacy minimalnej. Funkcję ochrony płacowej pracownika spełniają branżowe i zakładowe umowy zbiorowe pracy, których jest ok. 400. Umowy te określają minimalne wynagrodzenie godzinowe brutto dla danego stanowiska w danej branży lub nawet w danym zakładzie.

Ustawowy czas pracy wynosi 8 godzin dziennie i 40 tygodniowo, ale już dla pracowników w rolnictwie w okresie żniw lub zbioru owoców czas pracy może być wydłużony - do maksymalnie 60 godzin tygodniowo i 12 dziennie - bez dodatkowego wynagrodzenia przewidzianego dla godzin nadliczbowych. W rozliczeniu okresowym musi jednak nastąpić korekta do maksymalnie 40 godzin tygodniowo. Za pracę w nadgodzinach i w porze nocnej przysługują pracownikowi sezonowemu pracującemu w systemie godzinowym odpowiednie dodatki określone w umowach zbiorowych. Pracującym w rolnictwie przysługuje godzinna, ale nieodpłatna przerwa w pracy.

Prawo do świadczeń socjalnych

Najmniejsze prawa w tym zakresie przysługują zagranicznym pracownikom sezonowym zatrudnianym do maksymalnie 6 tygodni przy zbiorach plonów.

Nie podlegają oni ubezpieczeniu emerytalnemu, nie uzyskują prawa do urlopu (przysługuje dopiero po 6 miesiącach pracy), nie przysługuje im zasiłek rodzinny, ani zasiłek dla bezrobotnych (nie płacą odpowiedniej składki ubezpieczeniowej), a także nieodpłatna odzież i obuwie robocze. Pracodawca powinien zapewnić do ich dyspozycji podczas pracy w polu wodę pitną oraz toaletę. Mają prawo do zakwaterowania w warunkach spełniających nie tylko odpowiednie wymogi sanitarne, ale także dających możliwość ugotowania posiłku, czy też wysuszenia odzieży. Mogą to więc być klasyczne kontenery mieszkalne, ale nie namioty, ani pomieszczenia gospodarcze. Pozostali pracownicy sezonowi podlegają dodatkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, ale w przypadku wcześniejszej utraty miejsca pracy nie mają prawa do zasiłku dla bezrobotnych (przysługuje po minimum 52 tygodniach okresu składkowego). Należy im się bezpłatna odzież robocza, co jest często niezbędne ze względu na charakter pracy (barman, recepcjonista, kucharz, kelner, sprzątaczką hotelowa).

4.3. Pomoc w sytuacji sporu z pracodawcą

Polski pracownik, jeśli jest skonfrontowany z niedopuszczalnymi praktykami ze strony pracodawcy w zakresie warunków pracy i płacy, ma możliwość skorzystania z następujących form dochodzenia swoich praw:

- złożenia skargi w oddziale **inspekcji pracy** (<http://www.arbeitsinspektion.gv.at/>) lub w specjalnej inspekcji pracy dla sektora rolnego (kontakt poprzez stronę internetową rządów krajowych;

- złożenia skargi w lokalnym **urzędzie pośrednictwa pracy** (<http://www.ams.or.at/>) na nie przestrzeganie przez pracodawcę warunków ustalonych w wydanym przez urząd zezwoleniu na pracę. Może to skutkować wycofaniem zgody na zatrudnienie obcokrajowców przez danego pracodawcę, nie przestrzegającego warunków ustalonych w zezwoleniu i stworzyć możliwość złożenia przez pracownika roszczenia o rekompensatę;

- złożenia pozwu do właściwego miejscowo **sądu pracy**;

- zgłoszenia się do regionalnego oddziału **Federalnej Izby Pracowniczej** (<http://www.arbeiterkammer.at/>) z prośbą o udzielenie bezpłatnej pomocy prawnej w formie skonfrontowania faktycznych warunków pracy z zawartymi w umowie, przeprowadzenia rozmowy wyjaśniającej z pracodawcą oraz ewentualnego wskazania wyspecjalizowanej i niedrogiej kancelarii prawnej dla dalszego dochodzenia swoich praw.

4.4. Opodatkowanie dochodów z pracy w Austrii

Jest tylko jeden podatek dochodowy od osób fizycznych (*Einkommensteuer*). Podatek ten płacą osoby prowadzące działalność na własny rachunek (*Selbständige*) oraz pracownicy w formie zaliczek na podatek dochodowy (*Lohnsteuer*). Każda osoba pracująca na terenie Austrii musi wyrobić kartę podatkową (*Lohnzettel*) a następnie przekazać ją swojemu pracodawcy. Pracodawca wg tej karty odpowiednio potrąca podatek od płac (*Lohnsteuer*) i odprowadza go do urzędu skarbowego (*Finanzamt*).

Kwota wolna od podatku od 2010 roku wynosi 12 000.- € dla pracobiorców i 11 000.-€ dla osób prowadzących działalność na własny rachunek.

Od 01.01.2011 obowiązują następujące progi podatkowe:

Dochód	Podatek	Średnia stawka podatku
do 11.000	0	0%
od 11 000 do 25.000	$(\text{Dochód} - 11\ 000) \times 5110$ 14000 + 5110	36,5 %
od 25000 do 60.000	$(\text{Dochód} - 25\ 000) \times 15125$ 35000 + 5110	43,214286 %
powyżej 60000	$(\text{Dochód} - 60\ 000) \times 0,5$ + 20.235	50 %

Szczegółowe informacje o podatku od dochodów osobistych, stopie podatków, terminach płatności, ulgach oraz wypełnianiu deklaracji podatkowych można znaleźć na stronie Federalnego Ministerstwa Finansów:

<https://www.bmf.gv.at/steuer/start.htm>. Na stronie tej dostępna jest również opracowana w prostej i przystępnej formie broszura dotycząca podatku od dochodów osobistych: http://www.bmf.gv.at/steuern/aktuelles/steuerbuch_2011.pdf.

4.5. Polsko-austriacka umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania

Dzięki umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania zawartej między Polską a Austrią unika się dwukrotnego opodatkowania tego samego dochodu w Polsce i Austrii.

W 2008 roku w Warszawie podpisany został Protokół o zmianie Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Austrii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i od majątku, sporządzonej w Wiedniu 13 stycznia 2004r. Protokół zmieniający od 1 stycznia 2009 roku metodę opodatkowania dochodów polskich rezydentów, osiągniętych w Austrii, z metody odliczenia proporcjonalnego na metodę wyłączenia z progresją. Wg metody odliczania proporcjonalnego dochód osiągnięty w Austrii był opodatkowany w Polsce, ale od należnego podatku odliczało się podatek zapłacony w Austrii. Metoda wyłączenia z progresją polega na tym, że w Polsce wyłącza się z podstawy opodatkowania dochód osiągnięty w Austrii. Polacy zarabiający wyłącznie w Austrii nie muszą składać w Polsce zeznania podatkowego i dopłacać do podatku w Polsce. Jeżeli ktoś ma dochody w obu krajach, to dochód z Austrii zostanie wzięty pod uwagę jedynie przy obliczaniu stopy podatku właściwej dla całego dochodu, która zostanie zastosowana do opodatkowania tylko polskich zarobków. W celu uniknięcia nieporozumień i ew. konsekwencji proponuje się nawiązanie bezpośredniego kontaktu z Urzędem Skarbowym właściwym dla miejsca zamieszkania i jednoznaczne rozstrzygnięcie wszystkich spornych kwestii. Szczegółowe informacje wraz z praktycznymi przykładami znaleźć można w materiale przygotowanym przez Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Wiedniu: http://www.wien.trade.gov.pl/pl/Guide/article/detail,2387.Podwojne_opodatkowanie_w_relacjach_Austria-Polska

Pełny tekst Umowy dostępny jest na stronie internetowej polskiego Ministerstwa Finansów:

<http://www.mf.gov.pl/dokument.php?const=3&dzial=150&id=9741>

4.6. Podatek kościelny

Osoby zameldowane w Austrii zobowiązane są do opłacania podatku kościelnego. Osoby, które zgłaszają przynależność do jednej z oficjalnie zarejestrowanych w kraju gmin wyznaniowych (obowiązkowa rubryka w formularzu meldunkowym), obowiązane są opłacać corocznie podatek kościelny. Podatek kościelny opłaca się w wysokości 1% rocznych dochodów wyznawcy. Rezygnacja z opłacania tego podatku łączy się z wystąpieniem z kościoła/danej gminy wyznaniowej, a co za tym idzie rezygnacją ze wszelkich związanych z przynależnością religijną sakramentów i posług (np.: chrzest, komunia, bierzmowanie, zawarcie związku małżeńskiego w kościele, pogrzeb czy pochówek). Gdy wyznawca przestaje opłacać podatek kościelny, austriacka gmina wyznaniowa przekazuje informację o wystąpieniu z kościoła do poprzedniej gminy wyznaniowej (w przypadku kościoła rzymskokatolickiego do odpowiedniej diecezji w Polsce).

W przypadku zadeklarowania braku wyznania i przynależności do jakiegokolwiek gminy wyznaniowej obowiązek opłacania podatku kościelnego nie powstaje.

4.7. Podatki przy świadczeniu usług przez polskie firmy na terenie Austrii.

Podatek dochodowy jest płacony w Polsce. VAT od świadczonej usługi powinien zapłacić austriacki odbiorca (importuje usługę) w ramach tzw. systemu reverse charge, co oznacza, że VAT płatny jest przez nabywcę

usługi. Na fakturze trzeba koniecznie napisać, że usługa jest płatna przez nabywcę. Jeśli świadczy się usługę osobie fizycznej, to VAT nalicza usługodawca i odprowadza go do *Finanzamt* w Grazu.

5. ŚWIADCZENIA SOCJALNE

W Austrii każdy pracownik legalnie zatrudniony podlega powszechnemu ubezpieczeniu społecznemu. W celu uzyskania prawa do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych należy okazać kartę meldunkową pracodawcy, który zgłasza ją w lokalnej kasie chorych. Osoby, które prowadzą własną działalność gospodarczą powinny zgłosić się do ubezpieczenia w rzemieślniczej kasie chorych. Ubezpieczenie społeczne gwarantuje pracownikowi m.in.: zasiłek chorobowy, opiekę medyczną, hospitalizację, rekompensaty w przypadku wypadku przy pracy. Osobom przebywającym i pracującym w Austrii przysługuje szereg świadczeń socjalnych. W poniższym poradniku ograniczamy się do opisanego jedynie najistotniejszych zasiłków. Szczegółowe informacje również w j. polskim można znaleźć na stronie internetowej:

<http://sozialinfo.wien.gv.at/content/pl/10/Homepage.do>

5.1. **Zasiłek rodzinny** (*Familienbeihilfe*).

Zasiłek rodzinny w Austrii jest niezależny od dochodów, ani okresu zatrudnienia. Zasadniczo prawo do zasiłku mają rodzice, których centrum interesów życiowych znajduje się na terytorium Austrii i których dzieci żyją z nimi we wspólnym gospodarstwie domowym lub gdy w przeważającej mierze łożą oni na utrzymanie dziecka/dzieci.

W kręgu uprawnionych są:

- Obywatele Austrii.
- Obywatele UE/EOG.

- Obywatele państw trzecich przebywający w Austrii legalnie na podstawie długoterminowego prawa pobytu.
- Uznani uchodźcy i azylanci.

Prawo do zasiłku przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 roku życia. Dla starszych dzieci zasiłek przysługuje jedynie wtedy gdy kształcą się do wykonywania zawodu (szkoła zawodowa, praktyka, czeladnictwo). W przypadku dorosłych studiujących dzieci, prawo do zasiłku regulują odrębne zasady. Zasiłek wypłacany jest co do zasady matce prowadzącej gospodarstwo domowe, może ona jednak pisemnie zrezygnować z zasiłku na rzecz drugiego rodzica.

Wniosek o zasiłek składa się do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania urzędu skarbowego (*Finanzamt*). Urząd może zażądać wszelkich dokumentów potwierdzających informacje zawarte we wniosku. W przypadku obywateli EU konieczne należy przedłożyć dokument potwierdzający legalny pobyt w Austrii (*Anmeldebescheinigung*).

Zasiłek jest wypłacany zasadniczo 6 razy w roku, w dwumiesięcznych ratach. Dodatkowo we wrześniu wartość miesięcznego zasiłku rodzinnego jest wypłacana podwójnie (tzw. 13. zasiłek rodzinny). Wnioski składa się co roku i możliwe jest złożenie ich do 5 lat wstecz (po pięciu latach roszczenie dot. zasiłku przedawnia się). W praktyce zdarza się, że zasiłek jest wypłacany obywatelom UE ze znacznym opóźnieniem, nie jest to jednak zasada i wynika najczęściej z konieczności potwierdzenia danych zawartych we wniosku.

Wysokość miesięcznego zasiłku rodzinnego na każde dziecko w zależności od jego wieku wynosi w euro odpowiednio:

	Na każde dziecko	Od miesiąca gdy dziecko skończy 3 lata	Od miesiąca gdy dziecko skończy 10 lat	Od miesiąca gdy dziecko skończy 19 lat
Pierwsze dziecko	105.4	112.7	130.9	152.7
Drugie dziecko	118.2	125.5	143.7	165.5
Trzecie dziecko	140.4	147.7	165.9	187.7
Czwarte dziecko	155.4	162.7	180.9	202.7

Przykład: W przypadku rodziny posiadającej trójkę dzieci – 2-letnie, 4 letnie i 12 letnie, zasiłek wynosi $105,4+125,5+165,9= 396,8$ euro miesięcznie.

Na każde kolejne dziecko zasiłek jest podwyższany o 50 euro. W przypadku dziecka niepełnosprawnego zasiłek jest wyższy o 138,30 euro. Niepełnosprawność musi być potwierdzona badaniami lekarskimi oraz przez zaświadczenie Federalnego Urzędu ds. Socjalnych.

Złożenie wniosku jest bezpłatne.

5.2. Zasiłek rodzinny wyrównawczy (*Differenzzahlung*).

Prawo do zasiłku rodzinnego wyrównawczego mają rodzice (bądź rodzic), których centrum interesów

życiowych znajduje się na terenie Austrii a których dzieci żyją we wspólnym gospodarstwie domowym z drugim z rodziców bądź prawnych opiekunów w Polsce lub gdy łożą oni w przeważającej mierze na utrzymanie dziecka/dzieci przebywających w Polsce.

Prawo do zasiłku przysługuje na takich samych zasadach jak w przypadku dzieci przebywających na terenie Austrii.

Wniosek składa się do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodzica ubiegającego się o zasiłek urzędu skarbowego (*Finanzamt*). Do wniosku należy dołączyć dodatkowo formularze typu 401 i 411, które należy potwierdzić w Polsce.

Zasiłek jest wypłacany zasadniczo po upływie roku kalendarzowego w jednorazowej kwocie będącej różnicą między kwotą zasiłku rodzinnego wypłaconego w kraju zamieszkania dziecka/dzieci a kwotą zasiłku rodzinnego przyznanego w Austrii.

Wnioski składa się co rok i możliwe jest ich złożenie do 5 lat wstecz (po pięciu latach roszczenie dot. zasiłku ulega przedawnieniu).

5.3. Zasiłek dla bezrobotnych (*Arbeitslosengeld*)

Prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiada osoba, która potrafi udokumentować wymagane, według przepisów ubezpieczenia dla bezrobotnych, minimum okresu zatrudnienia² i która, w czasie trwania pobierania zasiłku

² 52 tygodnie legalnego, podlegającego obowiązkowi płacenia składek ubezpieczeniowych na wypadek bezrobocia, zatrudnienia, wykonywanego w ciągu ostatnich 2 lat od chwili złożenia wniosku o w/w świadczenie.

dla bezrobotnych, pozostaje do dyspozycji³ Urzędu Pośrednictwa Pracy (AMS). Wysokość, jak i okres wypłacania powyższego świadczenia uzależnione są zarówno od czasokresu trwania stosunku pracy, jak i wysokości otrzymywanego wynagrodzenia.

Okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych zależy od długości okresów poprzedniego zatrudnienia i od wieku bezrobotnego i wynosi od 20 do 52 tygodni.

W wypadku udziału w szkoleniach organizowanych przez Urząd Pośrednictwa Pracy (AMS) okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych zostaje odpowiednio przedłużony (nie dotyczy zasiłku doraźnego – *Notstandshilfe*).

³ Osoby, którym zostanie zaproponowane zatrudnienie, muszą mieć możliwość i być zdolne do jego podjęcia, wykazywać gotowość do pracy, oraz muszą być bezrobotne.

Osoby, które pobierają zasiłek na dziecko i jednocześnie starają się o otrzymanie świadczenia z tytułu ubezpieczenia na wypadek bezrobocia, muszą pozostawać do dyspozycji Urzędu Pośrednictwa Pracy (*AMS-Arbeitsmarktservice*). Konieczne jest udowodnienie posiadania możliwości zapewnienia dziecku odpowiedniej opieki.

Osoby bezrobotne muszą pozostawać - dotyczy to możliwości podjęcia zatrudnienia w normalnych godzinach pracy, w wymiarze 20 godzin tygodniowo - do dyspozycji Urzędu Pośrednictwa Pracy (AMS) Dla bezrobotnych zajmujących się opieką nad dziećmi do 10 roku życia, lub nad dziećmi upośledzonymi wymóg opisanej powyżej dyspozycyjności zredukowano do 16 godzin normalnego tygodniowego zatrudnienia.

5.4. Zasiłek doraźny (*Notstandshilfe*)

Prawo do otrzymania zasiłku doraźnego przysługuje bezrobotnym, których roszczenie do zasiłku dla bezrobotnych i świadczeń przedemerytalnych zostało wyczerpane a którzy pozostają do dyspozycji Urzędu Pośrednictwa Pracy (*AMS*) i znajdują się w trudnej sytuacji materialnej.

Bezrobotni nie należący do wyżej wymienionych kręgów osobowych mogą, w sytuacjach wyjątkowych, otrzymać zasiłek dla bezrobotnych i/albo zasiłek doraźny na łączny okres nie przekraczający jednego roku.

Wniosek o przyznanie zasiłku doraźnego należy złożyć przed upływem 3 lat, licząc od chwili zakończenia pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Z reguły przyznawany on jest na okres 52 tygodni a przed ich upływem należy złożyć wniosek o przedłużenie.

5.5. Świadczenie przedemerytalne (*Pensionsvorschuss*)

Bezrobotni, którzy wystąpili o przyznanie renty inwalidzkiej lub renty z tytułu niezdolności do wykonywania zawodu, emerytury albo emerytury związanej z pracą wykonywaną w wyjątkowo ciężkich warunkach (*Nachtschicht-Schwerarbeitgesetz*) mogą otrzymać jako świadczenie przedemerytalne zasiłek dla bezrobotnych (lub zasiłek doraźny) na okres załatwienia niezbędnych formalności. Osoby pobierające świadczenie przedemerytalne nie muszą wykazywać gotowości do podjęcia pracy i nie muszą w czasie otrzymywania świadczenia pozostawać do dyspozycji Urzędu Pośrednictwa Pracy (*AMS*).

Świadczenie przedemerytalne wypłacane jest w wysokości należnego zasiłku dla bezrobotnych lub zasiłku doraźnego, nie może ono jednak przekroczyć dziennie $1/30$ średnio przewidywalnej stawki przyszłej emerytury. Wynosi ona dla emerytury € 36,67, a dla renty inwalidzkiej € 30,07 dziennie. Jeżeli wysokość emerytury jest znana i wynosi mniej, podane powyżej stawki zostają odpowiednio obniżone.

W przypadku przyznania emerytury suma otrzymanego świadczenia przedemerytalnego zostaje odliczona od przysługującej nadpłaty emerytury i zwrócona Urzędowi Pośrednictwa Pracy. W razie otrzymania decyzji odmownej nie przysługuje żadna nadpłata do przysługującego wyższego zasiłku dla bezrobotnych lub zasiłku doraźnego.

W czasie pobierania świadczenia przedemerytalnego dopuszczalny jest, nie przekraczający 3 miesięcy, pobyt za granicą. Świadczenie przedemerytalne przysługuje także w trakcie pobytu w szpitalu, nawet w wypadku braku uprawnień do zasiłku chorobowego.

5.6. Zasiłek przejściowy (*Übergangsgeld*)

Osobom, które na skutek podniesienia granicy wieku emerytalnego nie mogły w latach 2004 - 2010 przejść na wcześniejszą emeryturę, przysługuje, do chwili nabycia prawa do emerytury, roszczenie do zasiłku przejściowego, jeżeli spełniają one wymogi konieczne do otrzymania zasiłku dla bezrobotnych, były w okresie ostatnich 15 miesięcy co najmniej 52 tygodnie bezrobotne i pomimo intensywnych starań nie znalazły stałego miejsca zatrudnienia. Podane powyżej okresy (52 tygodnie/15 miesięcy) zostają, w przypadku pobierania

zasiłku chorobowego, zasiłku tygodniowego, jak również w przypadku pobytu w sanatorium lub w domu opieki, odpowiednio przedłużone.

Wymogi te zostają również spełnione w przypadku udokumentowania wykonywania w przeciągu ostatnich 25 lat przed złożeniem wniosku, zatrudnienia podlegającego obowiązkowi płacenia składek ubezpieczeniowych i trwającego 780 tygodni, przy czym wymienione powyżej 25 lat zostaje rozszerzone na nie podlegające obowiązkowi płacenia składek z tytułu ubezpieczenia na wypadek bezrobocia okresy opieki nad dzieckiem (do chwili ukończenia przez nie 15 roku życia). Zasiłek przejściowy przysługuje w wysokości podstawy wymiaru zasiłku dla bezrobotnych plus 25%, plus płatne dodatki rodzinne; co najmniej jednak w wysokości zasiłku dla bezrobotnych, łącznie z dodatkiem wyrównawczym.

W przypadku braku perspektywy na znalezienie w najbliższej przyszłości dla (i przez) pobierającego świadczenie miejsca pracy, istnieje możliwość zwolnienia tej osoby przez Urząd Pośrednictwa Pracy (*AMS*) z obowiązku stałego pozostawania do dyspozycji tego urzędu i kontynuowania wypłacania zasiłku przejściowego np. w trakcie pobytu za granicą.

Podania o przyznanie powyższych świadczeń należy składać w regionalnych Urzędach Pośrednictwa Pracy (*regionale Geschäftsstelle des AMS*). Poza tym istnieje obowiązek niezwłocznego, najpóźniej przed upływem jednego tygodnia, informowania Urzędu Pośrednictwa Pracy o wszystkich istotnych zmianach dotyczących np. sytuacji ekonomicznej, przebywania na zwolnieniu lekarskim, zmiany miejsca zamieszkania, pobytu za

granicą itd. Niedotrzymanie wyznaczonych terminów kontrolnych, jak również odmówienie przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia, lub szkolenia może spowodować utratę otrzymywanego świadczenia.

W trakcie pobytu za granicą, albo po zakończeniu pobierania przysługującego świadczenia, ochrona zdrowotna działa jeszcze przez okres następnych 6 tygodni, jeżeli ubezpieczenie zdrowotne obowiązywało (trwało) nieprzerwanie przez 6 tygodni, albo przez okres co najmniej 26 tygodni w ciągu ostatniego roku.

6. SZCZEPIENIA, SŁUŻBA ZDROWIA

6.1. Szczepienia

Nie istnieją zagrożenia sanitarno-epidemiologiczne, nie ma problemów z dostępem do opieki medycznej. Katalog szczepień obowiązkowych jest zbliżony do polskiego. Można rozważyć dodatkowe szczepienia przeciwko chorobom przenoszonym przez występujące w Austrii kleszcze.

6.2. Ubezpieczenie przy pobytach turystycznych.

Polisy polskich towarzystw ubezpieczeniowych honoruje się w zakresie, w jakim zostały zawarte. W Austrii nie ma obowiązku ubezpieczeń osobowych, jednak ze względu na bardzo wysokie koszty leczenia i pobytu w szpitalu zalecane jest wykupienie polisy ubezpieczenia zdrowotnego, które pokrywa koszty ewentualnego leczenia szpitalnego, transportu z miejsca wypadku do szpitala, jak i transportu chorego do Polski. Osoba nie mająca odpowiedniego ubezpieczenia obejmującego koszty transportu musi liczyć się ze szczególnie wysokimi, idącymi w tysiące euro, kosztami, które nie są finansowane przez NFZ.

Osoby opłacające składki na NFZ mają prawo do skorzystania w Austrii z opieki medycznej w ramach ubezpieczenia w gabinetach lekarskich, które mają podpisaną umowę z kasą chorych. Należy przy tym pamiętać, że nie każdy rodzaj pomocy medycznej jest dostępny w ramach ubezpieczenia NFZ – m.in. osoby, które nie mają odpowiednich ubezpieczeń, będą

obciążane kosztami tzw. akcji ratunkowych (przyjazd karetki, dowóz do szpitala itp.). Udając się do lekarza lub szpitala, należy mieć dokument potwierdzający fakt ubezpieczenia: Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego – EKUZ (w przypadku wyjazdów turystycznych) lub odpowiedni formularz typu E, który należy pobrać przed wyjazdem z Polski z właściwego oddziału NFZ (w przypadku oddelegowania czy pracy). Przed wizytą u lekarza należy taki formularz zarejestrować w kasie chorych (*Gebietskrankenkasse*), która wyda zaświadczenie o prawie do nieodpłatnej pomocy medycznej. W przypadku EKUZ przysługuje jednak ograniczony zakres świadczeń zdrowotnych: są to tylko świadczenia niezbędne z medycznego punktu widzenia (najczęściej dla uniknięcia sytuacji, w której byłoby się zmuszonym do powrotu do Polski w celu uzyskania niezbędnej pomocy medycznej).

W Austrii trzeba się liczyć z obowiązkiem opłacenia gotówką 10-15 EUR za każdy dzień pobytu w szpitalu. W przypadku braku ubezpieczenia zdrowotnego koszty wizyty lekarskiej lub pobytu w szpitalu muszą być opłacone na miejscu. Orientacyjna cena standardowej wizyty lekarskiej wynosi ok. 40-50 euro, cena jednej doby pobytu w szpitalu (bez kosztów badań, zabiegów i operacji) - od 750 euro. W przypadku osób posiadających EKUZ koszty wizyty u lekarza lub pobytu w szpitalu rozliczane są przez lekarza lub szpital za pośrednictwem austriackiej kasy chorych bezpośrednio z NFZ. Należy jednak pamiętać, że może być konieczny zakup na własny koszt leków lub innych świadczeń nie objętych refundacją w ramach EKUZ (w celu uzyskania szczegółowych informacji na ten temat radzimy o skontaktowanie się z NFZ na: www.nfz.gov.pl).

7. SZKOŁA W AUSTRII

7.1. Organizacja systemu szkolnictwa

System szkolnictwa w Austrii pozostaje pod nadzorem państwa. Decyzje w sprawach dotyczących edukacji należą przede wszystkim do Ministerstwa Edukacji, Nauki i Kultury (*Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und Kultur*, Minoritenplatz 5, 1014 Wien, Tel.+431/531 20 0, www.bmukk.gv.at).

W Austrii edukacja jest obowiązkowa od 6 do 15 roku życia (*Unterrichtspflicht*). Wszystkie dzieci, które przebywają na terenie Austrii przez przynajmniej 1 semestr, objęte są obowiązkiem szkolnym. Zapisy do większości szkół w Austrii trwają w lutym i marcu. Wcześniej dzieci mogą chodzić do przedszkola (*Kindergarten*) lub na rok przed rozpoczęciem normalnej szkoły chodzić do tzw. *Vorschule*. Obowiązek szkolny kończy się po 9 latach nauki. W 2009 roku wprowadzono w Wiedniu obowiązkową „zerówkę”, czyli rok w przedszkolu mający przygotować do edukacji szkolnej. Żeby zapisać dziecko do szkoły rodzic powinien osobiście stawić się w szkole z dzieckiem na rozmowę kwalifikacyjną. Wymagane dokumenty:

- Poświadczenie zameldowania (*Meldezettel*),
- świadectwo urodzenia (*Geburtsurkunde*),
- poświadczenie obywatelstwa (*Staatsbürgerschaftsnachweis*),
- numer ubezpieczenia (*Sozialversicherungsnummer*) oraz

- poświadczenie o wyznaniu religijnym (*Religionnachweis*).

W szkołach podstawowych, ogólnokształcących szkołach średnich i szkołach politechnicznych prowadzone są zajęcia wyrównawcze dla przybyłych do Austrii dzieci, które nie mówią jeszcze po niemiecku.

Szkolnictwo podzielone jest na 3 etapy nauki:

- **1 etap /Volksschule/** - jest to szkoła podstawowa, uczęszczają dzieci, które ukończyły 6 lat, nauka trwa 4 lata;

Po zakończeniu szkoły podstawowej po określeniu zdolności ucznia i ustaleniu drogi dalszej edukacji uczniowie mogą wybrać średnią szkołę ogólnokształcącą (*AHS Allgemeinbildende Höhere Schule*) lub szkołę główną (*Hauptschule*)

- **2 etap** - jest to system szkół średnich podzielonych na dwa poziomy:

a) niższe szkoły średnie */Hauptschule/*. Trwają one 4 lata i ich zadaniem jest nauka konkretnego zawodu. Najlepsi uczniowie mają możliwość w czasie trwania nauki przeniesienia się do AHS.

b) średnia szkoła ogólnokształcąca (*AHS*). Trwają one 8 lat, ich edukacja jest zakończona egzaminem maturalnym, który składa się z 3-4 egzaminów pisemnych i ustnych. Matura w Austrii oznacza to samo, co przyjęcie na studia.

- **3 etap** - szkoły wyższe, które dzielą się na:

- a) uniwersytety tradycyjne,
- b) uniwersytety artystyczne,
- c) wyższe szkoły zawodowe.

W zasadzie nie ma egzaminów wstępnych, brane są pod uwagę świadectwa maturalne, ale na niektórych kierunkach wyznaczane są egzaminy dopuszczające lub testy predyspozycji. Polska matura jest uznawana, podobnie jak zdany już egzamin na polską uczelnię (w przypadku chęci przeniesienia się). Wymagana jest znajomość języka niemieckiego (certyfikat: *Zertifikat Deutsch* lub *Zentrale Oberstufenprüfung*), dokument tożsamości (paszport, dowód osobisty), świadectwo dojrzałości oraz świadectwo ukończenia ostatniego roku szkoły w oryginale z tłumaczeniem przysięgłym.

7.2. Nauczanie języka polskiego w austriackich szkołach państwowych.

W Austrii istnieje możliwość nauki języka polskiego w austriackich szkołach państwowych jako program fakultatywny w ramach szkolnictwa obowiązkowego. Program jest prowadzony w 32 punktach (szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach średnich):

- **Wiedeń** – 3 nauczycielki (p.Dagmara Miedzińska, polnisch.unterricht@gmx.at, tel.+43/676 566 82 63, p.Halina Kubisiak, tel. +43/699 100 51 823, p.Barbara Niemirowicz, tel. +43/699 118 78 590,

- **Dolna Austria** – nauczycielka p.Marzanna Danek-Hnelozub, tel.+432235/43 085 po godz.20.00, kom. +43/681 1075 5910, mail:ErnstDanek@aon.at
- **Górna Austria** – nauczycielka p.Małgorata Szczerek, tel.+43/699 106 602 88,
- **Graz (Styria)** – nauczycielka p.Małgorzata Alajbegović, tel.+43/660 408 4630,
- **Burgenland** – nauczycielka p.Marzanna Danek-Hnelozub, tel.+43/2235/43 085 po godz.20.00, kom. +43/681 1075 5910, mail:ErnstDanek@aon.at

Nauka odbywa się na zasadzie dobrowolności i jest bezpłatna, wynagrodzenie nauczycieli oraz zakup podręczników są finansowane przez austriackie ministerstwo edukacji. Wymiar zajęć z nauki języka ojczystego wynosi od 2 do 6 godzin tygodniowo, najczęściej są to dodatkowe godziny nauki po południu. Zajęcia prowadzone są w formie nieobowiązkowych ćwiczeń lub jako przedmiot nadobowiązkowy. W przypadku formy nieobowiązkowych ćwiczeń w świadectwie szkolnym na koniec roku odnotowany jest tylko fakt uczestniczenia w zajęciach bez oceny. Natomiast w przypadku formy zajęć jako przedmiot nadobowiązkowy w świadectwie szkolnym, odnotowywany jest fakt uczestniczenia w zajęciach wraz z oceną. Bliższe informacje można otrzymać w dyrekcjach szkół, do których uczęszczają dzieci.

Od 2008 roku istnieje możliwość zdawania matury z języka polskiego jako języka obcego (kontakt p.Dagmara Miedzińska, polnisch.unterricht@gmx.at, tel. +43/676 566 82 63).

Ponadto w Karyntii i Tyrolu prowadzone są tzw. „szkółki niedzielne” języka polskiego:

- w Klagenfurcie - nauczycielka p.Katarzyna Kubiak-Jansche, tel.+43/664 204 78 71,
- w Innsbrucku - nauczycielka p.Katarzyna Trenkwald-Sobiecka, tel.+43/650 206 97 91.

Od 2008 roku w Wiedniu działa Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. Wojciecha Korfańskiego w Katowicach, posiadający uprawnienia do prowadzenia w języku polskim studiów wyższych na terenie Austrii na 3 kierunkach:

- Stosunki międzynarodowe,
- Administracja,
- Zarządzanie,

oraz studia podyplomowe na kierunku : Międzynarodowe Studia Menedżerskie,

Kontakt: Pani Marta Adamczyk- Kierownik Zamiejscowego Ośrodka Dydaktycznego w Wiedniu, tel.+48 607 107 490, strona: www.gwsh.pl

7.3. Szkolny Punkt Konsultacyjny

Szkolny Punkt Konsultacyjny im. Jana III Sobieskiego przy Ambasadzie RP w Wiedniu – Punkt pracuje od 1979 roku w systemie kształcenia uzupełniającego w zakresie języka polskiego, historii Polski, wiedzy obywatelskiej i geografii Polski oraz kształcenia zintegrowanego w klasach młodszych. Nauka odbywa się jeden raz w tygodniu po południu lub w soboty (dla dzieci młodszych). Nauczanie jest bezpłatne.

Przy zapisie należy złożyć:

- zaświadczenie potwierdzające realizację przez dziecko obowiązku szkolnego w Austrii
 - kopię dokumentu tożsamości dziecka oraz rodzica lub opiekuna, (wymagany jest numer PESEL dziecka lub w przypadku posiadania obcego obywatelstwa numer paszportu)
- kopię zameldowania,
- wypełnioną ankietę, która można otrzymać w szkole lub na stronie internetowej,
- osoby zainteresowane nauką religii składają dodatkowo deklarację w tej sprawie przy zapisie lub na początku września.

Adres: c/o Kollegium Kalksburg, 1230 Wien, Promenadeweg 3.

tel. +431/888 41 58 181,

fax +431 888 41 58 60

e-mail : dyrektor@szkolapolska.org

www.szkolapolska.org

8. INFORMACJE DLA KIEROWCÓW I POSIADACZY SAMOCHODÓW

8.1. Obowiązek przerejestrowania samochodu.

W przypadku zameldowania się na pobyt stały na terytorium Austrii (*Hauptwohnsitz*) właściciel może używać polskich tablic jedynie przez 1 miesiąc. Po upływie wskazanego wyżej czasu samochód musi zostać zarejestrowany i ubezpieczony w Austrii. Istnieje również konieczność opłacenia podatku ekologicznego (*NoVA*).

Tablice należy oddać w austriackim urzędzie rejestracyjnym (*Zulassungbehörde*) gdzie, po uzyskaniu austriackiej rejestracji, można uzyskać tablice rejestracyjne

Używanie samochodu z polskimi tablicami na terytorium Austrii jest możliwe maksymalnie do 1 roku - o ile właściciel pojazdu nie ma stałego miejsca pobytu w Austrii.

Adresy urzędów rejestracyjnych znaleźć można na stronie:

<http://www.vvo.at/kfz-zulassungsstellenauskunft/4.html>

8.2. Podstawowe zasady dot. korzystania z samochodu i dróg w Austrii

- Polskie prawo jazdy uprawnia do prowadzenia pojazdu w Austrii. Samochód należy oznaczyć znakiem wyróżniającym w ruchu międzynarodowym kraju, w którym jest on zarejestrowany, o ile oznaczenie takie nie jest umieszczone na tablicach

rejestracyjnych. (dla Polski **plakietka PL**). Międzynarodowe prawo jazdy nie jest obowiązkowe, jednak osoby planujące osiedlenie się w Austrii powinny rozważyć wymianę polskiego prawa jazdy na austriackie ze względów praktycznych – w przypadku utraty procedura uzyskania duplikatu prawa jazdy jest szybsza i nie wymaga wyjazdu do urzędu w Polsce.

- Osoby, które nie ukończyły 18. roku życia, nie mogą prowadzić pojazdów mechanicznych, nawet jeśli mają prawo jazdy.
- W przypadku poruszania się pożyczonym samochodem zaleca się posiadanie **pisemnego upoważnienia do użytkowania pojazdu** przez jego właściciela (poświadczonego urzędowo lub notarialnie i przetłumaczonego na język niemiecki) albo upoważnienia sporządzonego na stosownym druku (dostępne w PZMOT).
- Na autostradach i drogach szybkiego ruchu bezwzględnie wymagana jest tzw. **winieta**, czyli nalepka potwierdzająca wniesienie opłaty za korzystanie z płatnych dróg.

Ceny winieta w 2011 r. wynoszą (w euro):

1. dla jednośladów (kategoria A): roczna – 30,40; 2-miesięczna – 11,50; 10-dniowa – 4,50.
2. dla samochodów do 3,5 t (kategoria B):
roczna – 76,20 (ważna przez 14 miesięcy: od 1 grudnia 2010 r. do 31 stycznia 2012 r.),
2-miesięczna – 22,90;
10-dniowa – 7,90.

Brak **naklejonej we właściwym miejscu przedniej szyby** samochodu winiety grozi obowiązkowym wykupieniem jednodniowej winiety zastępczej w wysokości 120 euro (sztywna ryczałtowa wysokość opłaty wynika z przepisów o opłatach drogowych).

Sposób i miejsce przymocowania winiety są przedstawione w formie graficznej na jej odwrocie. Winieta należy przykleić w lewym górnym rogu przedniej szyby samochodu lub pod lusterkiem wstecznym. Winieta musi być przyklejona, nie może być uszkodzona ani przeklejana. Z samego faktu zakupu winiety nie wynika prawo do jazdy po płatnych drogach, prawo to nabywa się dopiero po przyklejeniu winiety we właściwym miejscu. Nieprzyklejona winieta traktowana jest tak samo jak nieskasowany bilet w środkach komunikacji publicznej.

Niezatrzymanie pojazdu do kontroli bądź manipulacje z przyklejaniem winiety grożą dodatkową grzywną do 3000 euro. Winiety są do nabycia na stacjach benzynowych w Austrii, a także w oddziałach PZM w Polsce, na przejściach granicznych oraz na niektórych stacjach paliw południowej Polski. Na pewnych odcinkach autostrad oraz dróg szybkiego ruchu obowiązują ponadto **dodatkowe opłaty za przejazd (np. tunelem)**.

- Turyści poruszający się samochodami powinni liczyć się z drobiazgowymi kontrolami stanu technicznego pojazdów (szczególnie ważne: ogumienie, hamulce oraz **posiadanie apteczki, trójkąta ostrzegawczego oraz odblaskowej kamizelki**, a w zimie także łańcuchów). Za zły stan techniczny pojazdu lub brak podstawowego wyposażenia grożą **wysokie mandaty**

lub **zatrzymanie tablic rejestracyjnych**, a nawet **samochodu**.

- **Policja bardzo rygorystycznie kontroluje stan techniczny pojazdów**. W przypadku stwierdzenia poważnych usterek samochodu należy liczyć się z zatrzymaniem dowodu rejestracyjnego i wysoką karą pieniężną (od kilkuset euro wzwyż), a także z obciążeniem kierowcy kosztami odholowania pojazdu do warsztatu, kosztami przeprowadzonego badania technicznego i innymi opłatami administracyjnymi, wraz z opłatą za pracę służb publicznych przy usuwaniu szkód w środowisku naturalnym, powstałych np. wskutek wycieku płynów z silnika. Podobne konsekwencje mogą spotkać kierowcę za samodzielnie wykonywaną naprawę pojazdu w miejscu, gdzie nie jest to dozwolone (np. na autostradach). Naprawy należy dokonywać tylko w miejscach do tego wyznaczonych, tzn. w warsztatach. Z uwagi na ograniczone możliwości samodzielnego wykonywania napraw pojazdu oraz wysokie koszty napraw w specjalistycznych warsztatach zaleca się wykupienie stosownej polisy ubezpieczeniowej oraz książeczki MPS (Międzynarodowej Pomocy Samochodowej).
- Rygorystycznie egzekwowany jest **obowiązek przestrzegania ograniczenia prędkości** na drogach (dozwolona prędkość na obszarze zabudowanym wynosi 50 km/godz., poza obszarem zabudowanym – 100 km/godz., na autostradach – 130 km/godz.).
- Egzekwowany jest **obowiązek zapinania pasów bezpieczeństwa** na wszystkich siedzeniach samochodu.

- Dopuszczalna maksymalna zawartość alkoholu we krwi kierowcy to **0,1 promila**. **Wynik od 0,1 do 0,49 promila jest wykroczeniem zagrożonym karą** w zależności od wyniku oceny zdolności do kierowania pojazdem – oceny dokonuje policjant. **Kierowca, u którego stwierdzono zawartość alkoholu we krwi powyżej 0,5 promila** może zostać ukarany mandatem (od 218 do 5813 euro) i odebraniem prawa jazdy lub kilkumiesięcznym pozbawieniem wolności, nawet, jeśli nie doprowadził do kolizji.
- Prawo austriackie zawiera określony katalog wykroczeń drogowych i wysokości kar za każde z nich. W wielu przypadkach określona jest jedynie górna i dolna granica kary. **W związku z tym podejmowanie przez kierowcę dyskusji z policją drogową na temat wysokości mandatu nałożonego za wykroczenie jest bezcelowe i ma zwykle odwrotne skutki – policjant może wtedy podnieść karę do określonego w przepisach limitu.** Odmowa przyjęcia mandatu na miejscu wiąże się zawsze ze skierowaniem sprawy na drogę administracyjną. Należy wtedy zapłacić zabezpieczenie na poczet ewentualnej kary (*Sicherheitsleistung* w wysokości kilkuset euro) w zamian uzyskuje się prawo do odwołania się od decyzji o mandacie do najbliższego organu nadzorującego pracę policji (najczęściej urząd gminy – *Bezirkshauptmannschaft*).

Uwaga!

Przyjęcie i zapłacenie mandatu zamyka drogę odwoławczą.

W ramach kontroli drogowej skrupulatnie sprawdzane jest prawo jazdy i dokumenty pojazdu. Stwierdzenie w dokumentach jakichkolwiek nieczytelności, uszkodzeń, poprawek lub przeróbek powoduje najczęściej zatrzymanie dokumentów i samochodu oraz wdrożenie postępowania wyjaśniającego, przy czym kierowca z reguły obciążany jest kosztami, jakie z tego wynikają (holowanie, parkowanie itd.).

- Obywatele polscy podróżujący samochodem są obowiązani mieć ważny **dowód krajowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej na samochód** (a dodatkowo na przyczepę, jeśli z nią podróżują). Dlatego też, z przyczyn praktycznych, zaleca się posiadanie „Zielonej Karty” jako oczywistego dowodu ubezpieczenia samochodu w kraju. Polisy polskich towarzystw ubezpieczeniowych w zakresie ubezpieczeń komunikacyjnych są w Austrii w pełni uznawane.
- Należy pamiętać (szczególnie w dyskusjach z policjantami), że są oni w stałym kontakcie ze swoją centralą, gdzie prowadzone są 24 godzinne dyżury prawników, którzy na bieżąco udzielają funkcjonariuszom opinii prawnych w konkretnych przypadkach. Z reguły więc przedstawiona przez funkcjonariusza decyzja jest ostateczna, gdyż szczególnie w bardziej skomplikowanych sprawach została uprzednio skonsultowana z prawnikiem.

Dodatkowe informacje dla kierowców można znaleźć na stronie internetowej: www.oeamtc.at

9. PRZYDATNE INFORMACJE I ADRESY:

9.1. Przepisy celne

Zgodne z normą unijną. Turystów obowiązują ograniczenia ilościowe dotyczące wwozu towarów przeznaczonych do osobistego użytku i nie podlegających odsprzedaży. Określenie „do użytku osobistego” obejmuje przeznaczenie przewożonych towarów na prezenty, lecz ich sprzedaż jest naruszeniem prawa i grozi ich konfiskatą oraz dodatkową karą. Przewożone towary uznaje się za przeznaczone „do użytku osobistego”, jeżeli nie przekraczają określonych ilości, np. papierosy – 200 szt., cygaretki – 400 szt., cygara – 200 szt., tytoń – 1 kg, spirytus – 10 l, wino ze zwiększoną zawartością alkoholu (np. sherry, porto) – 20 l, wino – 90 l (w tym maksymalnie 60 l wina musującego), piwo – 110 l. Osoby które nie ukończyły 17 roku życia, nie mogą przewozić wyrobów alkoholowych ani tytoniowych.

9.2. Bezpieczeństwo

Nie ma szczególnego zagrożenia przestępczością, zdarzają się jednak kradzieże pieniędzy i dokumentów (zwłaszcza w większych miastach).

Każdy kto padnie ofiarą przestępstwa – powinien wezwać lub zgłosić się na policję (tel. **133**). Należy zadbać o sporządzenie protokołu zdarzenia. W razie wypadku lub konieczności uzyskania pomocy lekarskiej – należy wezwać pierwszą pomoc medyczną (tel. **144**).

9.3. Bezdomność

Bezdomni, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji mogą zgłosić się po pomoc do organizacji charytatywnych działających na terytorium Austrii. W Wiedniu są to przede wszystkim noclegownie i jadalnie Caritas Austria oraz organizacji Vinzi.

Adresy wybranych noclegowni w Wiedniu:

VinziPort - Linzerstrasse 169, 1140 Wien

VinziRast - Wilhelmstraße 10, 1120 Wien

9.4. Święta w Austrii

W niedziele i święta sklepy w Austrii są zamknięte. Dni świąteczne w **2011** r. to: Nowy Rok, 6 stycznia, 1 maja, 15 sierpnia, 26 października, 1 listopada, 8 grudnia (większość sklepów jest otwarta), Boże Narodzenie 25–26 grudnia oraz **święta ruchome**, czyli w 2011 r. Wielkanoc 24-25 kwietnia, Wniebowstąpienie 2 czerwca, Święto Zesłania Ducha Świętego 13 czerwca, Boże Ciało 23 czerwca.

Urzędy w Austrii są otwarte od poniedziałku do piątku, przy czym godziny ich otwarcia są różne. Większość urzędów przyjmuje interesantów od 8.00 do 12.00. We czwartki niektóre urzędy są otwarte również po południu.

Urzędy Pośrednictwa Pracy na terenie całej Austrii

Arbeitsmarktservice Wien Landesgeschäftsstelle

1010 Wien, Weihburggasse 30

Tel: 01 / 515 25 -0

Fax: 01 / 515 25 / 226

www.ams.org.at

Użyteczne strony internetowe w języku polskim

Ministerstwo Spraw Zagranicznych www.msz.gov.pl

Ambasada RP w Austrii www.wien.polemb.net

WPHI Ambasady RP w Austrii www.wien.trade.gov.pl

Polscy lekarze www.polscylekarze.org

Centrum Doradcze MIGRANT www.migrant.at

Informacja Socjalna www.sozialinfo.wien.gv.at

Inne użyteczne strony internetowe w języku niemieckim

Przewodnik po urzędach w Austrii www.help.gv.at

Strona internetowa miasta Wiednia www.wien.gv.at

Ministerstwo Gospodarki i Pracy www.bmwa.gv.at

Federalne Ministerstwo Finansów www.bmf.gv.at

Austriacka Baza Aktów Prawnych www.ris.bka.gv.at

Austriacka Izba Lekarska www.aerztekammer.at

**ADRESY POLSKICH PRZEDSTAWICIELSTW
DYPLOMATYCZNYCH I KONSULARNYCH
W AUSTRII.**

**Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Wiedniu
Hietzinger Hauptstraße 42 C 1130 Wien**

Wydział Konsularny

Hietzinger Hauptstraße 42 B 1130 Wien,

tel.: (+43 1) 87015-0, 87015-100

faks:(+43 1) 87015-136, (+43 1) 87015-222

Telefon alarmowy – tylko wypadki nadzwyczajne (po godzinie 16-tej): tel. (+43) 699 180 70 105

e-mail: wieden.amb.wk@msz.gov.pl

www.wien.polemb.net

**Konsulat Honorowy Rzeczypospolitej Polskiej w
Grazu**

Gerold ORTNER,

Konsul Honorowy

Joaneumring 18/3, 8010 Graz

tel.: (+43 / (0) 316) 33 82 51

faks: (+43 / (0) 316) 33 82 51 15

Kompetencje : bez uprawnień do poświadczeń,
paszportowych i wizowych

Obszar urzędowania: Styria

Godziny urzędowania:

Wt. 09.00 - 12.00,

Śr. 14.00 - 17.00

**Konsulat Honorowy Rzeczypospolitej Polskiej w
Klagenfurcie**

Albert Ferdinand SAMMER

Konsul Honorowy

Koschatstraße 7, 9020 Klagenfurt

tel.: (+43 / (0) 463) 55 553

lub 0664 124 75 58 lub

po polsku - 0644 578 37 03

faks (+43 / (0) 423) 92 158

Kompetencje: bez uprawnień do poświadczeń,

paszportowych i wizowych

Obszar urzędowania: Karyntia

Godziny urzędowania:

Śr. 10.00 - 13.00

Piątek 14.00 – 16.00

Opracowanie:

**Wydział Konsularny Ambasady Rzeczypospolitej
Polskiej w Wiedniu:**

Tadeusz Oliwiński

Marcin Jakubowski

Ewa Dybalska

**<http://www.wien.polemb.net>
wieden.wk.amb@msz.gov.pl**